

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۱۹ دسمبر ۲۰۱۸

جنگ و صلح مدل قرن بیست و یکم دولت سویدن!

هنوز جوهر امضاهاى طرح صلح بین نیروهای درگیر در یمن با میانجی‌گری سویدن و سازمان ملل خشک نشده، بار دیگر خبر فروش سلاح‌های ساخت سویدن به عربستان سعودی در رسانه‌ها منتشر گردید. با وجود تصمیم کشورهای همسایه سویدن برای متوقف کردن صادرات سلاح به عربستان سعودی، استکهلم همچنان به صادرات سلاح به این حکومت ادامه می‌دهد.

معمّر الاریانی، وزیر اطلاع‌رسانی دولت «قانونی» یمن، ضمن اعلام این‌که اظهارات حوثی‌ها کودتائی آشکار علیه توافق سویدن است و هنوز جوهر امضای آن خشک نشده، تأکید کرد، مفاد این توافق شامل عقب‌نشینی حوثی‌ها از شهر الحدیده و بندرهای الحدیده، الصلیف و راس عیسی است.

حدیده، بندر کلیدی یمن در ساحل بحیره سرخ که از سال ۲۰۱۴ در کنترل حوثی‌ها بوده است، در واقع دروازه ورود غذا، سوخت، دارو و کمک‌های انسان‌دوستانه برای شمال یمن است که حدود ۸۰ درصد جمعیت یمن در این منطقه زندگی می‌کنند.

اختلافات جدید درباره توافق سویدن همزمان با آن صورت می‌گیرد که فرستاده ویژه سازمان ملل در امور یمن تلاش‌ها و تحرک‌های دیپلماتیکی را برای پیش‌برد روند صلح در یمن آغاز کرده و تلاش می‌کند تا از طریق آن خروج شبه‌نظامیان حوثی و استقرار نیروهای بین‌المللی در شهر و بندر الحدیده را جامه عمل بپوشاند.

مارتن گریفیتس، فرستاده ویژه سازمان ملل در امور یمن برای استقرار نیروهای این سازمان در اواسط هفته جاری ابراز تمایل کرده بود. فرستاده ویژه سازمان ملل از دو طرف دولت یمن که مورد حمایت ائتلاف بهربری عربستان است و شبه‌نظامیان حوثی که از سوی حکومت اسلامی ایران حمایت می‌شوند خواست تا ضمن پابندی به توافق آتش‌بس حاصله در مذاکرات استکهلم نسبت به اجرائی شدن فوری مفاد این توافق اقدام کنند.

بنا بر گزارش‌های متعدد قرار است توافق سویدن جهت برقراری آتش‌بس در یمن از روز سه‌شنبه ۱۸ دسامبر ۲۰۱۸ اجرائی شود.

تاکنون چهار سال سخت و خون‌بار از جنگ داخلی یمن گذشته است؛ چیزی شبیه جنگ داخلی سوریه که هفتمین سال خود را پشت سر می‌گذارد.

گرچه این جنگ نوعی جنگ داخلی به‌شمار می‌رود، اما بر کسی پوشیده نیست که جنگ داخلی یمن رقابت تهران و ریاض است که یکی به پشتیبانی از گروه حوثی(انصارالله) و دیگری به‌حمایت از منصور هادی رئیس‌جمهور یمن مشغول است.

اما، جنگ داخلی یمن صرفاً یک جنگ داخلی نیست. ائتلاف قدرتمند عربی مرکب از ۱۰ کشور و رهبری عربستان نیز تمام ثقل نظامی خود را در سرکوب حوثی‌ها به‌کار بسته و افزون بر آن حمایت امریکا را نیز همراه داشته است. اینک پس از چهار سال جنگ ویران‌کننده در یمن، صداهای اعتراض علیه این جنگ حتی در امریکا بالا گرفته و اخیراً رهبران دو حزب عمده امریکا مخالفت خود را با حمایت از جنگ یمن ابراز داشته‌اند.

از آن‌جا که یکی از طراحان این جنگ محمد بن‌سلمان، وزیر دفاع و ولیعهد عربستان است که رسوائی‌اش در مسأله قتل جمال خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد حکومت عربستان، جهانی شده، اینک فرصتی برای احزاب امریکا به‌دست آمده تا از بن‌سلمان فاصله بگیرند. انتقاد به بن‌سلمان در امریکا، به‌جائی رسیده است که «لیندسی گراهام»، سناتور ارشد جمهوری‌خواه، او را «دیوانه خطرناک» توصیف کرده است.

در چنین شرایطی، ظاهراً دولت امریکا از تصمیم به توقف سوخت‌رسانی به هواپیماهای «ائتلاف عربی» درگیر در جنگ یمن خبر داد و وزیران دفاع و خارجه امریکا نیز خواستار توقف جنگ در یمن و آغاز مذاکرات صلح تحت نظارت سازمان ملل شدند.

در کمتر از یک ماه از چراغ سبز واشینگتن، نخستین دور مذاکرات طرفین درگیر در جنگ داخلی یمن زیر نظر مارتین گریفیتس، نماینده ویژه سازمان ملل در امور یمن در استکهلم آغاز شد.

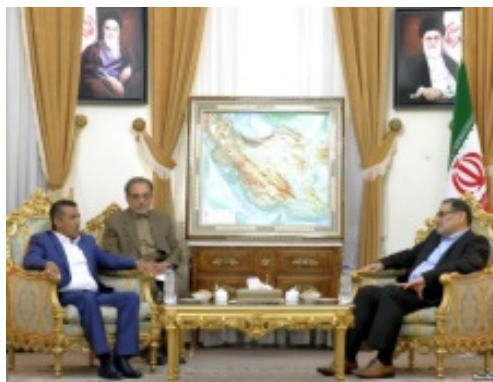
تا پیش از این «اسماعیل ولد شیخ احمد» از موریتانی نماینده منصوب دبیرکل سازمان ملل برای مذاکرات یمن بود که به‌دلیل جانب‌داری‌اش از حکومت سعودی مورد اعتراض حوثی‌ها قرار داشت. تغییر ولد شیخ و تعیین نماینده جدید یک موفقیت سیاسی برای حوثی‌ها به‌شمار می‌رود. گفته می‌شود مارتین گریفیتس دیپلمات انگلیسی در سازمان ملل، مظنون به جانب‌داری از یکی از طرفین منازعه نیست.

پس از جمال بن‌عمر و اسماعیل ولد شیخ، مارتین گریفیتس سومین نماینده سازمان ملل در یمن به‌شمار می‌رود. این وضعیت یمن را شبیه سوریه کرده که تاکنون سه نماینده از سازمان ملل(کوفی عنان، اخضر ابراهیمی و استفان دمیستورا) وظیفه پیش‌برد مذاکرات صلح در سوریه را برعهده داشته‌اند.

بنا به دور اول مذاکرات نتیجه اندکی حاصل آمده مبنی بر این‌که دو طرف به تبادل اسیران مبادرت کنند. اما، دشواری‌های مذاکرات صلح یمن از مذاکرات صلح سوریه که تاکنون به نتیجه ملموسی نرسیده، سخت‌تر نباشد آسان‌تر نیست.

مارتین گریفیتس هشدار داده که سرنوشت یمن در دست طرف‌های مذاکره‌کننده است. تا همین جا براساس گزارش‌ها، یمن دست‌کم متقبل ۵۰ میلیارد خسارت مالی شده است. بنا به گزارش سازمان بهداشت جهانی، وبا و سوء‌تغذیه شایع‌ترین بیماری در یمن است و ۲۰ استان از ۲۲ استان یمن در مرحله وضعیت اورژانسی و بحرانی از نظر فقدان امنیت غذایی به‌سر می‌برند به گونه‌ای که بیش از دو سوم از جمعیت ۲۴ میلیونی این کشور با خطر گرسنگی مواجه هستند. دست‌کم ۱۴ میلیون یمنی به‌ویژه کودکان در معرض قحطی قرار دارند و نزدیک به یک میلیون نفر به بیماری وبا مبتلا شده‌اند. از این‌رو، کمک‌رسانی انسان دوستانه به نیازمندان در اولویت این مذاکرات قرار دارد.

در واقع جنگ داخلی یمن، جنگ نیابتی ایران و عربستان است، مذاکرات صلح یمن را نیز مذاکرات نیابتی ایران و عربستان محسوب می‌شود. اما اکنون عربستان و مشخصاً محمد بن‌سلمان ولیعهد پرنفوذ این کشور، به‌دلیل قتل خاشقجی زیر ضرب قرار گرفته است. از سوی دیگر، حکومت اسلامی نیز به دلایل بحران اقتصادی و تحریم‌های امریکا، ادامه حمایت نظامی از حوثی‌ها را پرهزینه ارزیابی می‌کند.

دیدار علی شمخانی با نائف خائف، فرستاده حوثی‌ها، در تهران

با این حساب، تقریباً هر دو دولت حامی جنگ داخلی یمن به‌یک نقطه مشترک رسیده‌اند که اجازه دهند فاز مذاکرات آغاز شوند. بی‌دلیل نیست که هم حوثی‌ها و هم دولت منصور هادی از مذاکرات صلح رودررو استقبال کردند. حوثی‌ها به نیابت از ایران با ستراتیژی دریافت کمک انسانی و منصور هادی با ستراتیژی فرو کاستن از دامنه جنگ که برای محمد بن‌سلمان زیان‌بار شده، وارد مذاکره شده‌اند.

ادامه عملیات نظامی عربستان و ادامه جنگ حوثی‌ها و نامؤثر افتادن کوشش‌های دیپلماتیک برای پایان دادن به جنگ یمن، این کشور را به لبه پرتگاه سوق داده و اکنون از یمن به‌عنوان بزرگ‌ترین بحران انسانی در جهان نام برده می‌شود.

«بنیاد صلح جهانی» وابسته به دانشگاه تافتز امریکا در گزارش جامعی که در اکتوبر سال جاری انتشار داده است، بحران انسانی یمن را ناشی از دو عامل اصلی یعنی بمباران هوایی کشورهای ائتلاف، و جنگ غذا و اقتصادی می‌داند که در دو سال گذشته تشدید شده است.

یک گروه تحقیق بین‌المللی به سرپرستی کمال جندوبی در گزارشی که به سازمان ملل ارائه کرده، می‌گوید در جنگ داخلی یمن طرف‌های درگیر، قوانین بشردوستانه بین‌المللی را به کرات زیر پا گذاشته‌اند و برخی از اقدامات آن‌ها در حد جنایات جنگی است از جمله بازداشت‌های خودسرانه، شکنجه، تجاوزات جنسی، و به‌خدمت گرفتن کودکان هفت هشت ساله به‌عنوان کودک سرباز.

هزینه محاصره بحری یمن و اجرای هزاران سورتی پروازهای عملیاتی و بمباران‌های هوایی علیه حوثی‌ها با هزینه تخمینی ماهیانه بین پنج تا شش میلیارد دالر برای عربستان تا به حال نتوانسته حوثی‌ها را از صنعا، پایتخت یمن، خارج کند و قدرت سیاسی را به دولت عبدربه منصور هادی بازگرداند.

عربستان و امارات خواهان یک پیروزی قطعی در یمن هستند به نحوی که بتوانند حوثی‌ها بر جای خود بنشانند و دست حکومت اسلامی را از یمن کوتاه کنند.

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل طی سخنانی در جمع نمایندگان اعرامی طرف‌های یمنی در استکهلم، تأکید کرد که سازمان ملل در بندر حدیده نقش کلیدی خواهد داشت.

بر اساس یک منبع سازمان ملل، ۳۰ ناظر از سوی این سازمان برای نظارت بر اجرای دقیق این توافق، به بندر حدیده اعزام خواهند شد.

با وجود توافق میان طرف‌های یمنی درباره مبادله زندانیان و توافق دیروز در باره بندر حدیده، موارد مهمی هنوز حل نشده باقی مانده‌اند و مذاکره درباره آن‌ها به جلسه بعدی موکول شده است. از جمله این موارد، بازگشایی فرودگاه صنعا است که هنوز حل نشده و هیات اعرامی دولت عبدربه منصور هادی اصرار می‌کند هواپیماها قبل از سفر به خارج از کشور در فرودگاه عدن فرود بیابند، ولی هیات اعرامی حوثی‌ها با این مسأله مخالف است، زیرا فرودگاه عدن زیر سلطه نیروهای اماراتی است.

اما، تصور این‌که این مذاکرات به‌زودی و به‌معنای واقعی «صلح» را برای یمن به ارمغان آورد، خوش‌باورانه است همچنان که در مذاکرات صلح سوریه تاکنون خوش‌باورانه بوده است.

فروش سلاح‌های سوئدنی به حکومت‌های دیکتاتوری

سوئدنی دو بیست سال است که جنگ را در داخل مرزهای خود تجربه نکرده است. در حالی که در قرن ۱۶، سوئدنی در تمامی جنگ‌های اروپا، حضوری فعال داشت. آخرین جنگ در سوئدنی بازمی‌گردد به ۲۰۰ سال پیش. در روز ۱۴ اگست ۱۸۱۴ قراردادی میان سوئدنی و ناروی امضاء شد که به قرارداد صلح «موس» معروف شد. از این روز تاکنون، سوئدنی هرگز جنگی را در داخل خاک خود تجربه نکرده است.

اما ارتش سوئدنی در بسیاری از جنگ‌ها در مناطق مختلف دنیا حضوری فعال دارد. صنایع نظامی سوئدنی هم برای کشور بسیار سودآور بوده و اسلحه‌های سوئدنی در دنیا به فروش می‌رسند و یکی از صادرات بزرگ کشور هستند. سوئدنی با وجود این که از قرن هفدهم وارد هیچ جنگی نشده است، اما جنگنده‌ها و توپخانه‌های پیشرفته‌ای می‌سازد.

ماریا گیلیام از جنبش صلح کلیسا می‌گوید که البته می‌توان گفت که ۲۰۰ سال است در داخل مرزهای خود جنگی نداشته‌ایم که این امر بسیار مثبتی است. اما ما یکی از بزرگترین صادرکنندگان سلاح جنگی در دنیا هستیم و تا چند ماه پیش هم سربازان ما در جنگ افغانستان شرکت داشتند که این امر به نظر ما مشکلی بزرگ است.

با این گفته‌ها و نگاهی به تاریخ می‌توان گفت که کشور سوئدنی در زمینه سیاسی یکی از صلح‌طلب‌ترین کشورهای دنیاست اما هم‌زمان از بروز جنگ در مناطق دیگر، استفاده اقتصادی بسیاری برده است.

خبرگزاری رسمی روسیه «اسپوتنیک»، ۱۳۹۷/۹/۵، نوشت: با وجود تصمیم کشورهای همسایه سوئدنی برای متوقف کردن صادرات سلاح به عربستان سعودی، استکهلم همچنان به صادرات سلاح به این پادشاهی ادامه می‌دهد.

با وجود تصمیم برخی کشورهای اروپایی برای تعلیق صادرات سلاح به عربستان، سوئدنی قصدی برای انجام این کار ندارد.

به‌نوشته اسپوتنیک، در چند هفته گذشته ناروی، آلمان، دانمارک و فنلاند اعلام کردند صادرات سلاح به عربستان سعودی را متوقف می‌کنند و از همتایان اروپایی خود خواستند همین رویه را در پیش گیرند. هرچند این کشورها حمله نظامی عربستان سعودی را به یمن و بحران انسانی در این کشور را یکی از علت‌های اتخاذ این تصمیم اعلام کرده‌اند، دانمارک همچنین به قتل خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی، اشاره کرده است.

هرچند همه همسایگان اسکاندیناویایی سویدن، به انضمام آلمان، صادرات سلاح را به عربستان سعودی متوقف کرده‌اند، استکهلم همچنان تصمیم دارد همکاری نظامی خود را با این ابرقدرت منطقه‌ای ادامه دهد و گفته است این همکاری در مقیاسی محدود است.

با وجود افزایش انتقادات از سوی حزب سبز و حزب چپ، سویدن تصمیم دارد تجهیزات نظامی را که عربستان سعودی قبلاً خریداری کرده است، به این کشور تحویل دهد.

مارگوت والس‌تروم، وزیر خارجه سویدن، که به داشتن رویکردی انتقادی علیه ریاض معروف است و آن را یک دیکتاتوری قرون وسطایی می‌داند، تلاش کرد اهمیت صادرات سلاح سویدن را به عربستان سعودی کم اهمیت جلوه دهد. البته وی درباره رعایت نشدن حقوق بشر در این کشور خاورمیانه (غرب آسیا) ابراز نگرانی کرد.

در اپریل، سویدن خط مشی فروش سلاح را اعلام کرد تا فروش سلاح به کشورهایی که در آن دموکراسی و حقوق بشر رعایت نمی‌شود، دشوارتر شود.

البته احزاب پارلمانی سویدن استدلال می‌کنند این اقدامات کافی نیستند و همکاری نظامی این کشور با عربستان سعودی باید متوقف شود.

از ۲۰۱۵، حزب سبز سویدن برای توقف کامل قراردادهای نظامی با عربستان سعودی تلاش کرده است. البته این حزب بخشی از دولت ائتلافی موقت در سویدن است و از این رو قصد نداشت در این زمینه فشار بیشتری به دولت بیاورد، مگر این که احزاب بیشتری (از مخالفان دولت) بر این امر پافشاری و از آن حمایت کنند.

سازمان اطلاع‌رسانی بین‌المللی اوپن دموکراسی، اعلام کرد خلاف جنایت‌های اثبات شده و مستندی که حکومت سعودی به‌همراه شرکای خود در یمن مرتکب می‌شوند، سویدن به فروش تسلیحات به عربستان سعودی و امارات ادامه می‌دهد. به‌گفته این سازمان، سویدن یکی از سی کشور جهان است که بیش‌ترین صادرات تسلیحاتی را داشته‌اند و سعودی‌ها و اماراتی‌ها از مهم‌ترین مشتری‌های این کشور هستند.

با این حال افشاگری‌های اخیر نشان داده که حتی کشور سویدن که همواره در غرب به‌ویژه در اروپا از به اصطلاح حامیان اصلی حقوق بشر قلمداد می‌شود نیز در زمره فروشندگان سلاح به عربستان و امارات است. این مسأله نشان‌دهنده فاصله بسیار زیاد شعارهای حقوق بشری دولت‌های غربی با عملکرد واقعی آن‌ها است.

سازمان اوپن دموکراسی، در گزارش خود با اشاره به سلاح‌های سویدی در اختیار نیروهای سعودی و اماراتی در یمن تصریح کرده که سویدن هیچ تحقیقی در خصوص شیوه‌ای که از این سلاح‌ها استفاده می‌شود انجام نمی‌دهد و همین امر باعث می‌شود که سویدن به‌نوعی شریک در جنایات جنگی محسوب شود.

پایگاه اینترنتی گلوبال پست در گزارشی به قلم آلیسون جکسون تحت عنوان «کشورهای صلح دوست سویدن و سوئیس در میان بزرگ‌ترین صادرکنندگان سلاح در جهان هستند»، نوشت: بر اساس اطلاعات مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم و بانک جهانی، کشورهای سویدن و سوئیس که در جهان به صلح‌دوستی شهره هستند در میان ۲۰ صادرکننده بزرگ اسلحه در جهان قرار دارند.

این دو کشور از دیرباز مواضع بی‌طرفی در مناقشات بین‌المللی داشته و مشتریان آن‌ها در سال ۲۰۱۳ میلادی، عربستان سعودی، امارات عربی متحده، پاکستان و چین بودند. این تجهیزات از گلوله‌های ضد هوایی گرفته تا سلاح‌های دریایی و هوایی را شامل می‌شود.

«سیمون ویزمن» کارشناس تسلیحاتی مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم، گفته است: «سوئدی‌ها خود را پایبند اخلاق و مدافع حقوق بشر می‌دانند اما واقعیت آن چیزی است که اتفاق می‌افتد.»
وی افزود: «آن‌ها به عربستان سعودی سامانه‌های رادار یاب و راکت‌های ضد تانک و سایر تسلیحات نظامی می‌فروشند.»

«استفان دابیتیکر» دبیر کل گروه صلح‌طلب سوئیس بدون ارتش گفته که: «وقتی سوئیس چنین سلاح‌هایی صادر می‌کند، هیچ تضمینی وجود ندارد که این سلاح‌ها و مهمات در موارد نقض حقوق بشر به کار گرفته نشوند.»
بر اساس اعلام مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم، ارزش کل تجهیزات نظامی که سوئد و سوئیس سال ۲۰۱۳، صادر کردند کمتر از روسیه، آمریکا و چین سه صادر کننده بزرگ اسلحه در جهان بود اما این دو کشور همچنان در میان ۲۰ صادر کننده بزرگ اسلحه در جهان هستند.

خمپاره اندازهای ساخت کشور سوئد در جنگ داخلی برمه مورد استفاده قرار می‌گیرند. روزنامه سونسکاداگ بلادت می‌نویسد که آخرین بار در ماه اکتبر بود که نیروهای دولتی با استفاده از جدیدترین مدل خمپاره انداز سوئدی به نام کارل گوستاو، نیروهای شورشی برمه را در زیر آتش قرار دادند. این روزنامه می‌نویسد که ارتش برمه، این سلاح‌ها را از کشور سوئی خریداری کرده است. شرکت نظامی ساب، سازنده این قطعات می‌گوید که به‌صورت جدی این مسأله را پیگیری خواهد کرد. کشور برمه سال‌هاست که تحت تحریم‌های نظامی از طرف اتحادیه اروپاست و شرایط جنگ داخلی این کشور و وضعیت نامناسب حقوق بشر، خرید مستقیم سلاح از سوئد را ناممکن کرده است. (رادیو پژواک، رادیو فارسی زبان دولتی سوئد، سه‌شنبه ۱۱ دسامبر ۲۰۱۲)

شرکت سوئدی «ساب» پیشنهاد مدرنیزه کردن نیروی هوایی هند و تولید مشترک نسل پنجم جنگنده‌های «گرپین» را به این کشور داده است.

به‌گفته مقامات دفاعی هند، ساب بزرگ‌ترین شرکت سوئدی تولیدکننده هواپیمای جنگنده به هند پیشنهاد ساخت مشترک این جنگنده مدرن به‌همراه انتقال تکنولوژی آن را داده است.

شرکت سوئدی ساب که در سال ۲۰۱۱ در مزایده هند برای تولید این نوع جنگنده در مقابل شرکت فرانسوی داسالت مغلوب شد. اما شرکت ساب علاقه‌مند است علاوه بر تولید مشترک این جنگنده مدرن به همکاری برای توسعه توانمندی‌های هوایی هند به‌مدت ۱۰۰ سال و همکاری در تولید نسل بعدی جنگنده‌های ساخت هند «تجاس» نیز کمک کند.

«الف نیلسن»، رئیس شرکت ساب گفته است: پیشنهاد انتقال تکنولوژی به هند جدی است، زیرا این شرکت به هند پیشنهاد ساخت کامل این جنگنده را ارائه کرده است.

«جان ویدرسترم» رئیس بخش هند شرکت ساب اعلام کرد که این کشور آماده است، این جنگنده را به کشورهایی که در لیست سیاه هند قرار دارند، نفروشد.

سویدن از جمله کشورهایی است که تلاش‌های زیادی را برای ساخت تجهیزات نظامی انجام داده که از جمله آن جنگنده «گریپن» است.

این جنگنده، هواپیمایی با وزن حدود ۶ تن، هواپیمایی بسیار سبک و قادر است که در ارتفاعات با سرعت مافوق صوت پرواز کند و مجهز به انواع سامانه‌ها و سلاح‌های مدرن است.

«گریپن» در حقیقت نام موجود افسانه‌ای است که نصف تنه آن شیر و نصف دیگر عقاب است که موضوعی معمولی در مورد نامگذاری هواپیماهاست، چون بسیاری از شرکت‌های سازنده عراق بسیاری در لقب‌دهی هواپیماهای ساخت خودشان انجام می‌دهند.

هند در سیاست جدید خود نمی‌خواهد به یک نوع جنگنده وابسته باشد. این کشور در سیاست جدید دفاعی خود قصد دارد با تولید تجهیزات نظامی در داخل کشور از هزینه واردات دفاعی خود بکاهد.

هند یکی از بزرگترین کشورهای واردکننده تجهیزات نظامی در جهان است.

همچنین ایالات متحده آمریکا عراق را به ۲۰۰۰ راکت پیشرفته ضد زرمپوش از مدل-AT ۴ مجهز کرده است. این راکت‌ها ساخت شرکت سویدنی ساب هستند که در جهان به ساخت خودرو شهرت دارد.

روزنامه سویدنی زبان «داگنس نی‌هتر» در شماره روز پنج‌شنبه ۴ ژوئن ۲۰۱۵ خود، نوشته بود که این اسلحه سویدنی می‌تواند پیشروی خودروهای زرهی که داعش آن‌ها را بمب‌گذاری و علیه اهداف عراقی روانه می‌کند، متوقف کند. این روزنامه در عین حال یادآور شده است که مجهز کردن عراق به این راکت‌ها نقض توافق منعقد میان استکهلم و واشنگتن است که ایالات متحده را از فروش این تسلیحات به طرف سوم بدون موافقت سویدن منع می‌کند.

این روزنامه تأکید کرده است که اقدام آمریکا، نقض توافق با سویدن است؛ مسأله‌ای که اداره بازرسی محصولات استراتژیک را بر آن داشت تا از سفارت آمریکا در استکهلم توضیح بخواهد. «داگنس نی‌هتر» از مدیر این اداره نقل کرده که گفته است: «ما تاکنون هیچ پاسخ رسمی از سوی طرف امریکائی دریافت نکرده ایم.»

این روزنامه توضیح داده است که راکت‌های-AT ۴ می‌تواند تاکتیک جدید گروه تروریستی داعش را که برپایه حملات انتحاری با استفاده از خودروهای زرهی بمب‌گذاری شده استوار است، متوقف کند. اکنون ۲۰۰۰ قطعه از این اسلحه در دست ارتش عراق است.

پیش از این سخن‌گوی وزارت دفاع آمریکا به روزنامه The Hill گفته بود که ایالات متحده تحویل تجهیزات نظامی از جمله راکت‌های ضد زرمپوش‌ها را به عراق تسریع خواهد کرد.

روزنامه «داگنس نی‌هتر» افزوده است که داعش اخیراً به استراتژی جدیدی پناه برده که مقابله با مهاجمان انتحاری را دشوار کرده است. برپایه این استراتژی، مهاجمان انتحاری سوار بر خودروهای زرهی امریکائی بمب‌گذاری شده یا کامیون‌های زرهی حامل چند تن مواد منفجره می‌شوند که مواضع ارتش عراق را به وسیله آن‌ها منهدم می‌کنند. داعش در دو هفته گذشته (ژوئن ۲۰۱۵) بیش از ۳۰ خودروی زرهی بمب‌گذاری شده را علیه واحدهای ارتش عراقی و شبه‌نظامیان متحدش در رمادی به کار برده است.

این گزارش خاطرنشان کرده است که هیچکس شمار خودروهای زرهی که داعش در اختیار دارد، نمی‌داند. حیدر العبادی نخست وزیر عراق گفته است که داعش تنها در موصل، ۲۳۰۰ خودروی زرهی به غنمیت برده است. به‌نظر می‌رسد راکت‌های-AT ۴ ضد تانک، تنها راحل باقی مانده برای مقابله با خودروهای زرهی بمب‌گذاری شده توسط داعش در عراق باشد. به گونه‌ای که ایسا اسمیت سخنگوی وزارت دفاع آمریکا گفت که واشنگتن وعده مجهز کردن نیروهای عراقی به راکت‌های ضد تانک برای جلوگیری از حملات انتحاری داعش را داده است. شایان ذکر است که راکت‌های-AT ۴ برای منهدم کردن خودروهای زرهی، بسیار مؤثر عمل می‌کنند به گونه‌ای که به کارگیری آن‌ها بسیار آسان است. نیروهای عراقی با آموزش نظامی اندک می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند. شرکت سوئدی ساب که به ساخت خودرو، کامیون و هواپیما مشهور است، این راکت‌ها را برای ارتش‌های جهان از جمله آمریکا و اروپا می‌سازد.

RBS ۷۰ نوعی سامانه راکتی زمین به هوا، کوتاه برد و قابل حمل است که در سوئدن ساخته شده و می‌تواند در تمامی شرایط جوی به فعالیت نظامی خود ادامه دهد. این سامانه با راکت‌های RB ۷۰ کار می‌کند که تاکنون توسط سیستم‌های راکتی سوئدی دیگری نیز استفاده شده است. هدف از تولید RBS ۷۰، تأمین نوعی سیستم دفاع راکتی مقرون به‌صرفه و با کاربری راحت برای مجموعه نظامی سوئدن بود که قدرت عملیاتی مناسبی هم داشته باشد. نخستین سری از سامانه راکتی RBS ۷۰ در اواخر سال ۱۹۷۳ به‌منظور انجام تست‌های آزمایشی تحویل داده شد. آزمایش‌های کاربری نیز به سال‌های ۱۹۷۴ الی ۱۹۷۵ باز می‌گردد. بدین ترتیب در یک برنامه ارزیابی شامل سه فاز مختلف، ارتش سوئدن بیش از ۱۰۰ راکت از سامانه مذکور را شلیک کرد. در سال ۱۹۷۵، این برنامه به اتمام رسید و در ماه ژوئن همان سال اولین سفارشات برای تولید راکت‌های RB ۷۰ و همچنین سامانه راکتی نام برده به ثبت رسید. در نهایت RBS ۷۰ در سال ۱۹۷۷ به‌عنوان نخستین سیستم دفاع راکتی هدایت لیزری در دنیا، خدمت نظامی خود را آغاز کرد و هم اکنون در بیش از ۱۸ کشور جهان و مناطق آب و هوایی متفاوت همچون استرالیا، آرژانتین، برزیل، امارات متحده عربی، ایرات، ایرلند، نروژ، پاکستان، سوئدن و جمهوری چک مورد استفاده گسترده است.

لوله پرتاب راکت در سامانه راکتی RBS ۷۰، به‌طور کامل مهر و موم شده و به‌عنوان محفظه‌ای بسته متشکل از مهمات دفاع هوایی محسوب می‌شود. این لوله در واقع به شکل استوانه‌ای ساده طراحی شده و در هرکدام از دو سر آن، یک پوشش تخت دیسک مانند قرار داده شده است. کلاهک‌های هشت ضلعی نیز به‌منظور جذب شوک‌های احتمالی و جلوگیری از آسیب به مجموعه رویت می‌شوند. خود راکت نیز از طراحی مشابهی برخوردار بوده و استوانه‌ای شکل با دماغه‌ای مخروطی است.

RBS ۷۰ برای حمل و نقل روی شانه اپراتور، بیش از اندازه بزرگ و سنگین است و برای شلیک با آن از یک سه پایه استفاده شود. سه پایه مذکور متشکل از یک بخش مرکزی و سه عدد تثبیت کننده است که قادر به چرخش ۳۶۰ درجه‌ای نیز خواهد بود. در سمت چپ سه پایه هم یک صندلی ساده برای راحتی بیشتر کاربر دیده می‌شود. واحد

کنترول آتش به شکل مستطیل طراحی شده و به خودی خود بزرگ و گسترده است. عدسی چشمی در قسمت فوقانی واحد کنترول آتش و در سمت چپ قرار دارد.

RBS ۷۰ به کمک یک سیستم پرتو لیزری هدایت می‌شود. بدین ترتیب راکت این توانایی را در اختیار دارد تا در امتداد مرکز پرتو حرکت کند. این سیستم اصابت دقیق راکت به هدف مورد نظر را با ضریب اطمینان بالایی تضمین می‌کند. گفته می‌شود این سلاح در جنگ خانمانسوز هشت ساله ایران و عراق، به این دو حکومت فروخته شده است.

چند سال پیش اکوت بخش خبری رادیو سویدن، فاش ساخت که سویدن به‌طور کاملاً محرمانه با عربستان سعودی قرارداد ایجاد یک کارخانه مجهز اسلحه‌سازی را امضاء کرده است. این در حالی‌ست که سازمان‌های حقوق بشری نسبت به وجود دیکتاتوری گسترده در عربستان سعودی و نقض آشکار و مداوم حقوق بشر در آن کشور، هشدارهای جدی داده‌اند. براساس مدارک افشا شده توسط اکوت، این پروژه از سال ۲۰۰۷ آغاز شده است. افشای این قرارداد که گفته می‌شود توسط FOI انستیتیوی تحقیقات دفاعی وزارت دفاع تحت عنوان Simoom با یک کشور دیکتاتوری منعقد شده و اکنش‌های مختلفی را برانگیخته است.

قدم نخست این پروژه، طرح ساخت یک کارخانه راکت سازی در یکی از بیابان‌های عربستان بود که نخستین کارخانه در این نوع در عربستان سعودی است. بنا براین گزارش، عملیات ساختمانی این کارخانه هنوز آغاز نشده، اما طرح و عملیات مقدماتی آن از سال ۲۰۰۷ آغاز شده است.

یان اولو لینگ مدیرعامل FOI در گفتگویی با اکوت اطلاع از وجود چنین قراردادی را منکر شده است. او می‌گوید که ما در حال حاضر هیچ‌گونه قراردادی را با این کشور نداریم در نتیجه من اظهارنظری در این رابطه نمی‌کنم. او در پاسخ مجدد گزارشگر اکوت در مورد این که آیا آن‌ها پروژه ای با نام Simoom را با عربستان سعودی دارند پاسخ منفی داده و با عصبانیت به گزارشگر اکوت می‌گوید نمی‌شنوی که چه می‌گوییم؟

اکوت اما مدارکی را در اختیار دارد که نشان می‌دهد کارشناسان این سازمان به آن کشور رفته‌اند تا از جمله زمین و محل کارخانه را که قرار است بنا شود مورد بررسی قرار دهند.

همچنین مدارکی در دست است که نشان می‌دهد که در سال ۲۰۰۸ این سازمان اولین گزارش خود را با جزئیات در مورد ساخت کارخانه و نام شرکت‌هایی که مواد مربوطه را به آنجا منتقل کنند، ارائه کرد.

مدارک، نشان‌دهنده این هستند که بودجه این پروژه چند میلیاردی است و احداث حدود ۳۵ ساختمان را در بر دارد.

در حالی که یان اولو لینگ، مدیرعامل FOI وجود این پروژه را رد می‌کند، اما یان اریک لوگرن معاون مدیرعامل سازمان بازرسی تولیدات استراتژیک ISP که مسؤلیت تأیید صدور اسلحه از سویدن را نیز به‌عهده دارد به اکوت می‌گوید که FOI طرح ساخت این کارخانه را در دست دارد.

او می‌گوید که برداشت من این است که به نوعی مذاکراتی با عربستان سعودی در جریان است.

تا سال ۲۰۱۰ این پروژه توسط دیک استرنگ که در آن زمان از همکاران نزدیک مدیرعامل FOI بود اداره می‌شد. با توجه به این که اکوت هنگام گفتگو با Dic Sträng مدارک محرمانه را به او نشان داده بود، وی دیگر نمی‌توانست وجود این قرارداد را رد کند. او عنوان کرد که دولت کاملاً از وجود چنین پروژه‌ای با خبر بوده است. او گفت که این‌جا سندی وجود دارد که مدیرعامل زیر آن را امضاء کرده و به وزارتخانه فرستاده است. در وزارت دفاع مسئول این پرونده هوکان یورل بود، اما او با عنوان محرمانه بودن این امر از دادن پاسخ به پرسش‌های خبرنگار اکوت در مورد این پروژه خودداری می‌کند. هوکان یورل می‌گوید که نمی‌تواند در مورد جزئیات این همکاری اظهار نظر کند.

آمار سازمان بازرسی محصولات استراتژیک سویدن نشان می‌دهد که صادرات تجهیزات نظامی به کشورهای دیکتاتوری افزایش شدیدی داشته است. به‌طور مثال، عربستان سعودی دومین وارد کننده عمده وسائل نظامی سویدن پس از تایلند است. امارات متحده عربی نیز از مشتریان بزرگ رادارهای ردیابی نظامی سویدنی بوده است.

میزان صادرات نظامی سویدن در سال ۲۰۱۱، به چهارده میلیارد کرون رسید که نسبت به سال پیش از آن کمی افزایش داشته است. اما آنچه در این آمار خود نمائی می‌کند، میزان بالای صادرات به کشورهای غیردموکراتیک و دیکتاتوری خارج از اتحادیه اروپا است. نزدیک به هفتاد درصد از کل صادرات نظامی سویدن به این‌گونه کشورها صورت گرفته این در حالی است که این میزان، سال پیش از آن تنها سی درصد بوده است.

روزبه پارسی محقق انستیتوی مطالعات سیاست امنیتی اتحادیه اروپا در پاریس، در گفتگویی با پژواک (بخش فارسی رادیو سویدن - چهارشنبه ۲۲ فوریه ۲۰۱۲)، میزان بالای فروش تجهیزات نظامی به عربستان سعودی و امارات را میزان بالای تقاضا و ترس این دو کشور از ایران در منطقه می‌داند.

آندراس اکمن مدیرکل سازمان بازرسی محصولات استراتژیک در دفاع از سیاست صادرات دولت می‌گوید که هر کشوری از جمله عربستان سعودی و امارات متحده عربی حق دارد و وظیفه دارد از خاک خود دفاع کند. راه‌های ارتباطی تجاری مهمی از بنادر این کشورها عبور می‌کنند و بسیار حیاتی است که مبارزه با تروریست‌ها و دزدان دریایی در این منطقه انجام شود.

کشورهای عربستان سعودی و امارت متحده عربی که بیش‌ترین خرید تجهیزات ردیابی و کنترل نظامی از سویدن داشته‌اند، به‌خاطر نقش بالای شرکت در سرکوب تظاهرات مردمی در بحرین مورد انتقاد قرار دارند. دولت سویدن سال گذشته (۲۰۱۱) از طرف پارلمان وظیفه یافت که سیاست صدور اسلحه و تجهیزات نظامی را به کشورهای غیردمکراتیک مورد بازبینی قرار دهد اما هنوز هیچ اقدامی برای تهیه لایحه و یا پیشنهاد به پارلمان انجام نداده است.

صدور تجهیزات غیرنظامی که شامل دستگاه‌های شنود تلفی بودند به کشورهای ایران و سوریه نیز بازتاب گسترده‌ای داشته است. وزیر تجارت سویدن اوا بیورلینگ نیز به رادیو سویدن گفته که برای ایجاد یک کمیته تحقیق در این زمینه تلاش می‌کند اما تأکید می‌کند که این‌گونه مسائل بسیار پیچیده هستند و باید با دقت زیادی و با در نظر گرفتن همه جوانب، لایحه عدم صدور تجهیزات حساس به کشورهای دیکتاتوری پیش برود.

روزبه پارسی نیز می‌گوید که تعریف روشنی از کشورهای دیکتاتوری وجود ندارد.

سخن‌گوی انجمن صلح و حکمیت سویدن، آنا اک انتقاد شدیدی از افزایش صدور نظامی به کشورهای دیکتاتوری دارد. او می‌گوید که در این‌باره هم نظر پارلمان و هم خواسته‌های مردم سویدن زیرپا گذاشته شده است. ما در یک نظرسنجی، عقیده شهروندان در این‌باره را پرسیده ایم و بیش از ۹۰ درصد مردم مخالف صادرات اسلحه به کشورهایی هستند که حقوق انسانی را زیرپا می‌گذارند.

به گزارش یورونیوز اعضای پارلمان اتحادیه اروپا، بیست و نهم نوامبر ۲۰۱۷، مجددا خواستار منع فروش سلاح به عربستان سعودی به دلیل نقض قوانین بین‌الملل و حقوق بشری توسط این کشور در یمن شدند. همچنین بودیل والرو، عضو پارلمان اروپا از سویدن گفت که قراردادهای جدید فروش سلاح به عربستان باید متوقف شوند. یکی از گزارشگران پارلمان اروپا درباره صادرات سلاح اتحادیه اروپا نیز گفت که «تسلیمات اروپایی به نقض حقوق بشر کمک می‌کنند و باعث مهاجرت‌های اجباری می‌شوند و همه این‌ها با ارزش‌های مشترک اتحادیه در تضاد است.»

پیش از این دو قطع‌نامه در این مورد با موفقیت در پارلمان اروپا به تصویب رسیده است اما مدافعین این ممنوعیت می‌گویند کشورهایی که از فروش اسلحه به عربستان سود بسیاری می‌برند به احتمال زیاد همکاری کمتری در اجرای این قطع‌نامه‌ها خواهند کرد.

از جمله سلاح‌هایی که ممنوعیت‌های جدید نیز شامل آن‌ها نمی‌شوند. مواردی چون تجهیزات تخصصی برای آموزش نظامی و آموزش مربوط به مهمات با ممنوعیت‌های وضع شده قابل توقف نیستند. بر اساس این داده‌ها، بریتانیا بیشترین میزان فروش اسلحه به عربستان سعودی را در بین کشورهای عضو اتحادیه اروپا را به‌خود اختصاص داده است.

بودیل والرو نیز معتقد است که به همین دلیل بریتانیا و فرانسه «بزرگترین موانع» در راه ممنوعیت فروش اسلحه به عربستان هستند. او می‌افزاید که بریتانیا بیشترین ضربه از منع فروش سلاح به عربستان را متقبل خواهد شد؛ چرا که ۴۸ درصد از تسلیمات این کشور به خاورمیانه صادر می‌شود.

این عضو سوئدی پارلمان اروپا، در بین کشورهای اروپایی از فرانسه به‌عنوان دومین فروشنده بزرگ سلاح و «دوست خوب» عربستان سعودی نام می‌برد.

داده‌های منتشر شده از گزارش فروش تسلیحات فرانسه در سال ۲۰۱۶، نشان می‌دهد که این کشور ۲۷۰ خودروی زرهی به عربستان صادر کرده که در مقوله صادرات این خودروهای جنگی رقمی قابل توجه است. همچنین این گزارش از فروش ۷۰۷ قبضه سلاح به عربستان خبر می‌دهد و می‌گوید که ۵۰۰ قبضه از سلاح‌هایی که فرانسه به عربستان فروخته است از دقت هدفگیری بسیار دقیق و بالایی برخوردارند.

خانم والرو معتقد است که موقعیت حال حاضر نسبت به زمانی که کشورهای اروپایی به عربستان سلاح می‌فروختند بسیار متفاوت است و آن زمان عربستان در موقعیت صلح بود.

وی می‌افزاید: «بسیاری از کشورها (در همان زمان نیز) مشکلات حقوق بشر در عربستان را نادیده گرفتند و به هر حال تسلیحاتی را که بر اساس موضع مشترک امنیت اتحادیه اروپا می‌توانستند صادر کنند، به این کشور فروختند.» بودیل والرو، عضو پارلمان اروپا از سویدن می‌گوید: «اما اکنون عربستان سعودی در جنگ با یمن است. این وضعیت کاملاً جدید است. نه تنها بدلیل نگرانی درباره حقوق بشر در خود آن کشور، بلکه بر مبنای قوانین بین‌المللی حقوق بشر.» اتحادیه اروپا در «سیاست مشترک خود» و در زمینه فناوری نظامی و تسلیحات هیچ مکانیزمی برای منع کشورهای عضو و تحریم فروش تسلیحات ندارد.

بزرگترین کشورهای فروشنده ابزار کشتار در جهان

مؤسسه تحقیقات بین‌المللی صلح در استکهلم (Sipri)، روز دوشنبه ۱۹ آذر ۱۳۹۷، در گزارشی اعلام کرد که امریکا سال گذشته میلادی ۲۰۱۷، بزرگترین فروشنده سلاح در جهان بوده است.

پایگاه اینترنتی این مؤسسه از سال ۲۰۰۲، هر ساله با انتشار گزارشی در باره بازار فروش سلاح در جهان، میزان فروش سلاح و بزرگترین کشورهای صادرکننده سلاح را اعلام می‌کند.

بر اساس آخرین گزارش مؤسسه تحقیقات بین‌المللی صلح در استکهلم سویدن که مربوط به فروش سلاح در سال ۲۰۱۷ است، مبلغ کل فروش یکصد شرکت بزرگ تولید سلاح در جهان در سال گذشته، با ۲/۵ درصد افزایش به ۳۹۸/۲ میلیارد دلار افزایش یافته است.

بر اساس این گزارش، میزان فروش سلاح از سال ۲۰۰۲ تاکنون، بیش از ۴۴ درصد افزایش یافته است. ۴۲ شرکت امریکایی که در این لیست قرار دارند با ۲ درصد افزایش در فروش سلاح در سال گذشته، ۵۷ درصد کل فروش سلاح جهان به مبلغ ۲۲۶/۶ میلیارد دلار را به‌خود اختصاص داده‌اند.

شرکت‌های روسی ساخت سلاح، سال گذشته و برای نخستین بار از سال ۲۰۰۲، بر شرکت‌های انگلیسی پیشی گرفتند. شرکت‌های روسی در کل ۹/۵ درصد کل فروش سلاح در جهان را به‌خود اختصاص داده‌اند.

شرکت‌های ساخت سلاح در روسیه سال گذشته با ۸/۵ درصد افزایش فروش توانستند ۳۷/۷ میلیارد دلار سلاح بفروشند.

در میان شرکت‌های روسی ساخت سلاح، شرکت «Almaz-Antey» با وجود تحریم‌های بین‌المللی، هر سال ۱۷ درصد به فروش سلاح اش افزوده شده است و اکنون در لیست ۱۰ فروشنده بزرگ سلاح در جهان قرار گرفته است. شرکت‌های ساخت سلاح در انگلیس نیز، هنوز از جمله کمپانی‌هایی هستند که بیشترین سلاح را به اروپای غربی می‌فروشند.

انگلیس سال گذشته با افزایش ۲/۳ درصدی در فروش سلاح، ۳۵/۷ میلیارد دلار سلاح فروخته است. بر اساس این گزارش، بودجه نظامی و دفاعی امریکا در سال ۲۰۱۷، با رشد ۶ درصدی همراه بوده است.

به‌گزارش پایگاه اینترنتی مؤسسه تحقیقات بین‌المللی صلح، این آمار در حالی حکایت از افزایش فروش سلاح از سوی امریکا به کشورهای مختلف جهان را دارد که واشنگتن مدعی است به دنبال گسترش صلح می‌باشد.

رئیس جمهوری امریکا نیز در دو سال گذشته بودجه نظامی این کشور را افزایش داده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند که این افزایش بودجه توجیه اقتصادی ندارد. به‌منظر آنان هدف از افزایش این بودجه، بالا بردن توان شرکت‌های تولیدکننده سلاح این کشور است که از حامیان اصلی ترمپ در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ بودند.

امریکا در آخرین قرارداد بزرگ خود، قراردادی به ارزش ۱۱۰ میلیارد دلار برای فروش سلاح به عربستان امضاء کرد. این در حالی است که ائتلاف عربستان با حمله به کشور فقیر یمن، بیش از ۱۶ هزار نفر را کشته و میلیون‌ها آواره و بی‌خانمان برجای گذاشته است.

۳۲ سال از قتل اولاف پالمه، نخست‌وزیر سوئد می‌گذرد و هنوز هم مسئولان این پرونده در تاریکی گام برمی‌دارند. هنوز هم در عمل اطلاعات روشنی در مورد بزرگترین و مهم‌ترین ترور دهه ۱۹۸۰ موجود نیست.

در کنفرانس اواخر فوریه ۲۰۱۶ بود که پولیس و دادگستری سوئد از خبرنگاران برای شرکت در یک کنفرانس خبری و مطبوعاتی که در استکهلم برگزار شد، از سوی مسئولان این پرونده اعلام شد که نزدیک به ۸۰۰۰ سرنخ به دست آمده هم نتوانست آن‌ها را به حل این معما برساند و این پرونده همچنان باز است و چه بسا هرگز راه‌حلی برای این معما یافت نشود. مسئولان پرونده اما بار دیگر تصویری احتمالی از عامل اصلی این قتل را به خبرنگاران نشان دادند؛ تصویری که البته بر اساس گفته‌های شاهدان عینی تهیه شده است.

شب ۲۸ فوریه سال ۱۹۸۶ بود. در آن شب اولاف پالمه و همسرش لیزبت به مرکز استکهلم و به گراند سینما می‌روند تا در آنجا به همراه پسرشان به تماشای فیلم «برادران موتسارت» بنشینند. پس از تماشای فیلم از هم جدا شده و اولاف پالمه و همسرش به تنهایی راهی خانه می‌شوند. از آنجائی که نخست‌وزیر سوئد در آن زمان از همراه داشتن محافظ در ساعات غیراداری خودداری می‌کرد، در آن شب نیز هیچ محافظی حضور نداشت و نخست‌وزیر و همسرش مانند دو شهروند عادی قصد بازگشت به خانه را داشتند.

ساعت ۲۳ آن شب و در فاصله‌ای نزدیک به آن سینما در نقطه‌ای به نام تونل گاتان مردی از روبه‌رو به سوی این زن و شوهر می‌آید. به‌هنگام رد شدن از کنار آن‌ها به آرامی به شانه پالمه برخورد می‌کند و آن سیاستمدار در حالی که همسرش به راه خود ادامه می‌داد، برای چند لحظه با مرد ناشناس درگیری لفظی پیدا می‌کند. اما مرد نیز به راه خود ادامه داده و در یک لحظه می‌چرخد و از فاصله چند متری به پشت پالمه شلیک می‌کند. ضارب پس از آن سر لیزبت را نشانه می‌رود اما لیزبت در یک لحظه جا خالی داده و از مرگ حتمی نجات پیدا می‌کند و تنها به‌دلیل کمانه کردن گلوله از ناحیه شانه زخمی سطحی برمی‌دارد.

ضارب بلافاصله از طریق همان تونل گاتان که نور بسیار کمی آن را روشن می‌کرد فرار کرده و در یک کوچه فرعی تنگ و باریک ناپدید می‌شود.

از آن شب بیش از سی و دو سال می‌گذرد اما قاتل و یا قاتلان و پشت پرده‌های آن قتل سیاسی همچنان در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است. البته در این مورد افسانه‌ها و تئوری‌های توطئه زیادی دهان به دهان می‌گردند و از آن به‌عنوان «قتل کندی سوئد» یاد می‌شود. فیلم‌ها و کتاب‌های زیادی نیز در مورد ترور اولاف پالمه ساخته و نوشته شده است. در این فیلم‌ها و کتاب‌ها از جمله از اتحادیه‌های مخفی و مافیای اقتصادی - نظامی نام برده شده است.

پالمه سوسیال دموکرات که دو بار یعنی از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۶ و ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۶، پست نخست‌وزیری سوئد را بر عهده داشت.

در این میان حتی معاملات پنهان اسلحه میان تولیدکنندگان سوئدی با کشورهای دیگر و همچنین فروش اسلحه به ایران و عراق که در حال جنگ بودند، دولت وقت سوئد را زیر سؤال برده بود.

یک کمیسیون تحقیق مستقل برای تحقیق در مورد این قتل سیاسی تشکیل دهد. «کمیسیون ویژه سه نفره پالمه» تحت ریاست سرهنگ «گونتر یکل» معاون بخش مبارزه با تروریسم قرار داشت.

به این ترتیب واقعیت‌ها در مورد قتل اولاف پالمه نخست‌وزیر سال‌های دور سویدن همچنان در هاله‌ای از ابهام باقی مانده و چه بسا باقی خواهد ماند.

در دوران جنگ جهانی دوم، سویدن با اعلام بی‌طرفی در جنگ، توانست تا حدود زیادی از خسارت‌ها و مصیبت‌های آن در امان بماند. اما در پایان جنگ و آغاز جنگ سرد، لزوم داشتن صنایع تسلیحاتی مدرن و پیشرفته اهمیت یافت و با بسیج ظرفیت‌های صنعتی و اقتصادی کشور، سویدن توانست به سرعت دارای یکی از نیرومندترین ارتش‌های دفاعی جهان شود.

در آن زمان، دولت سویدن بزرگترین مشتری سلاح‌های تولیدی شرکت‌هایی مانند «ساب»، «بوفورس» و «هگلوند» بود و مقداری نیز از محصولات تولیدی صنایع نظامی این کشور نیز به برخی کشورهای «دوست و دموکراتیک»، با رعایت موازین قانونی، صادر می‌شد. با فروپاشی اتحاد شوروی و پایان جنگ سرد، بسیاری از کشورهای جهان و در آن میان سویدن، به صرفه‌جویی در هزینه‌های نظامی پرداختند و به‌جای ارتش‌های بزرگ و مبتنی بر خدمت اجباری نظامی برای مردان، روی به ارتش‌های به‌مراتب کوچک‌تر و برپایه استخدام پرسنل نظامی آوردند. به این ترتیب، وزارت دفاع سویدن دیگر «بزرگترین» مشتری تسلیحات ساخت این کشور نبود و محصولات صنایع بزرگ نظامی کشور کوچک سویدن، روی دست‌شان مانده بود. نه دولت خریدار این محصولات بود و نه اجازه فروش و صدور این محصولات را به هرکس و هر جا می‌داد. از سوی دیگر، سیاست‌مداران سویدنی نیز با این واقعیت روبه‌رو بودند که ایجاد موانع در فعالیت صنایع اسلحه‌سازی، گذشته از این‌که آن‌ها را با خطر ورشکستگی و تعطیلی روبه‌رو می‌سازد که این‌ها و عوامل دیگری در نهایت منجر به این شد که پارلمان سویدن در دهه ۱۹۹۰ قانون تازه‌ای برای صدور اسلحه و سازوکار کنترل آن به تصویب برساند. برپایه این قانون که هنوز به قوت خود باقی است، نهاد «بازرسی برای محصولات استراتژیک»^۱ که به کوتاهی «آی اس پی» خوانده می‌شود، بخشی از کار کنترل صدور اسلحه از سویدن را بر عهده دارد. نهاد دیگری که بر صادرات اسلحه نظارت می‌کند «شورای کنترل صادرات»^۲ است که آن هم به کوتاهی «ئی کی آر» نامیده می‌شود.

با وجود قوانین روشن و با وجود نهادهای کنترل‌کننده قدرتمند، طبیعی است که این پرسش مطرح شود که چگونه رسوائی فروش اسلحه سویدنی به عربستان سعودی پیش آمده است؟ بدون تردید دولت‌های پیشین و کنونی سویدن از آن آگاه بوده‌اند زیرا با تکیه به آن، موفق به فروش اسلحه به کشورهای شده‌اند که قانون بطور صریح فروش اسلحه به آن‌ها را ممنوع ساخته است.

این اولین بار نیست که رسوائی فروش اسلحه به عربستان سعودی، برای مردم و رسانه‌های سویدن نیز آشکار می‌گردد. در مارس ۲۰۱۲ نیز بخش خبری رادیوی ملی سویدن (اکوت) که افشاگر رسوائی فروش اسلحه سویدن به عربستان بود، در سایت خود، اسناد محرمانه زیادی را که مربوط به این رسوائی است، انتشار داده بود. در یکی از این اسناد که توسط «آی اس پی» یا نهاد بازرسی برای محصولات استراتژیک صادر شده است، لیستی می‌بینیم که در آن توضیح داده شده که کدام بخش‌ها از پروژه ی موسوم به «Simoom» که همان پروژه فروش اسلحه به عربستان است، توسط آن نهاد کنترل خواهد شد. در سه صفحه، آی اس پی مروری دارد بر تمام بخش‌های این پروژه و این‌که چه شرکت‌هایی باید چه چیزی برای این پروژه تحویل بدهند. قسمت اعظم این شرکت‌ها، شرکت‌هایی‌اند که کارشان ارائه خدمات و مشاوره است و کلیه این شرکت‌ها از بازرسی آی اس پی معاف‌اند. به‌زبان خیلی ساده، دادن مشاوره به گونه‌ای که به کشوری کمک کند تأسیساتی بسازد که در آن برای مثال مقداری باروت را با نیتروگلیسرین مخلوط کنند و ماده‌ای انفجاری از آن بسازند، نیازی به کنترل «آی اس پی» و یا «ئی کی آر» ندارد! دولت‌های چپ و راست

سویدن با استفاده از همین «سوراخ» قانونی، موفق شدند قراردادی با عربستان ببندند که در ظاهر مطابق با قانون بود و ظاهراً کسی هم نمی‌توانست از آن ایراد بگیرد. با استفاده از این راه فرار قانونی، صنایع اسلحه‌سازی سویدن می‌توانند دانش پیشرفته‌ای در زمینه ساختن سلاح را به کشورهایی که رعایت حقوق بشر در آنجا افسانه‌ای بیش نیست، زیر پوشش مشاوره و خدمات، بدون هیچ‌گونه مانع قانونی بفروشند.

اولین هواپیمای جاسوسی نسل جدید امارات که توسط یک شرکت سویدنی ساخته شده، رونمایی شد. شرکت سویدنی «ساب» شامگاه پنج‌شنبه ۴ اسفند ۱۳۹۶، ضمن رونمایی از هواپیمای جاسوسی نسل جدید خود، اولین فروند از آن را به امارات عربی متحده تحویل داد.

شرکت ساب که یکی از بزرگترین تولیدکنندگان قطعات هواپیما و همچنین از خودروسازهای برتر سویدن است، اعلام کرد هواپیمای شناسایی «گلوبال آی» (چشم جهانی) را به سفارش امارات طراحی و تولید کرده است. به نوشته نشریه «دیفنس نیوز» انتظار می‌رود با تحویل اولین فروند از این هواپیماهای شناسایی نسل جدید به امارات، اولین پرواز آن در نیمه سال جاری انجام شود.

امارات عربی متحده در سال ۲۰۱۵ با سفارش ۲ فروند از هواپیمای گلوبال آی، اولین تولید آن‌ها را خریداری کرد. این کشور سپس در سال ۲۰۱۷ یک فروند دیگر از این جت‌ها را سفارش داد.

شرکت ساب برای ساخت این هواپیمای شناسایی، جت‌های خصوصی مدل «بامباردیر گلوبال ۶۰۰۰» را به رادارها و حسگرهای جاسوسی پیشرفته مجهز کرد. این تجهیزات به عنوان سیستم کنترل و هشدار زود هنگام هواپرد (آواکس) در امور شناسایی زمینی و دریایی کاربرد دارد.

نکته برجسته هواپیمای گلوبال آی، در سیستم راداری جدید آن موسوم به Eerie Extended Range (EER) است که به جمع‌آوری انبوه اطلاعات و تشخیص بسیار دقیق‌تر اهداف کمک می‌کند.

تحلیل‌گران می‌گویند این هواپیما به امارات توانایی بلامنزاع شناسایی در بین کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس می‌دهد. کشورهای عربستان سعودی، برزیل، تایلند، یونان، پاکستان و مکزیک از نسخه ابتدایی سیستم‌های رادار نصب شده روی هواپیماهای ساب بهره می‌برند.

راکت mm۸۴ غیرهدایت شونده ۴AT، راکتی ضد زرهی است که توسط «ساب بوفورس دینامیک» سویدن تولید شده و کشورهایمانند آرژانتین، بوسنی و هرزگوین، برزیل، شیلی، کلمبیا، دانمارک، استونی، فرانسه، یونان، عراق، ایرلند، لتونی، لبنان، لیتوانی، مالزی، هلند، تایوان، سویدن، بریتانیا، ایالات متحده و ونزوئلا، از این سلاح در نیروهای نظامی خود استفاده می‌کنند.

سلاح ضد زره ۴AT از mm۸۴ که بیش از ۱۰۰ بار در اوایل ۱۹۸۲، با کمک ارتش سویدن آزمایش شده بود طراحی و تولید شد که در همین سال نیز به ارتش امریکا معرفی شد و ارتش این کشور هم در سال ۱۹۸۳ پس از آزمایش شش سلاح مختلف، متوجه شد که ۴AT تمام الزامات مورد نیاز برای جایگزینی یکی از سلاح‌های ۷۲M خود را دارد؛ بدین ترتیب پس از اعمال تغییراتی از جمله تغییر در ضربه گیر لوله پرتاب‌کننده، استفاده از آن را بعد از تأیید سویدن، به تصویب رساند.

بعد از آن نیز در نوامبر ۲۰۱۰، شرکت «ساب» سفارشی به مبلغ ۱۵ میلیون دالر از سوی وزارت دفاع فرانسه برای ساخت این راکت دریافت کرد.

هواپیماهای جنگی سویدن جزو ده جنگنده قدرتمند جهان قرار دارند. جت ۳۹ Saab JAS Gripen جنگنده ای چند منظوره، بسیار سبک وزن، تک موتوره د یا طراحی نسل چهارم است که توسط شرکت سویدنی ساب سویدن طراحی و

تولید گردیده. این جنگنده با استفاده از آخرین فناوری، تجهیز شده و قادر است تا مأموریت های مختلفی مانند دفاع هوایی، رهگیری، حملات زمینی و شناسایی را نیز انجام دهد.

ساب ۳۹ برای اولین بار سال ۱۹۸۸ به پرواز درآمد و در ۱۹۹۷ به نیروی هوایی سوئد پیوست. این هواپیما در واقع جایگزینی برای جنگنده های ساب ۳۵ در اکن و ساب ۳۷ و یگن شد.

این جنگنده با توجه به طرح آیرودینامیکی پیشرفته خود برای مبارزه نزدیک بسیار سریع عمل می کند و هسته اصلی نیروی هوایی سوئد در قرن ۲۱ را تشکیل می دهد. ساب ۳۹، جت مافوق صوتی با سرعت بیش از دو ماخ است که مانند جنگنده های پیشین شرکت ساب از طراحی بال مثلی و بدون دم همراه با کانارد بهره می برد. البته لازم به ذکر است که مدل های تازه تر ساب ۳۹ به تجهیزات سوخت گیری هوایی هم مجهز شده و مدل های صادراتی آن سازگاری قابل توجهی با استانداردهای ناتو دارند. هم اکنون این هواپیمای جنگی به کشورهای جمهوری چک، مجارستان، آفریقای جنوبی، تایلند و انگلستان صادر می گردد.

این جنگنده از یک موتور «ولوو فلائگ موتور» نیرو می گیرد که از موتور امریکائی جنرال الکتریک اف ۴۰۴ اقتباس شده؛ موتوری که در جنگنده های اف-۱۸ هورنت هم نصب گردیده است.

به تازگی نیروی هوایی سوئد سفارش جدید ترین مدل هواپیمای گرین را داده است که از یک موتور ارتقا یافته با نام اف ۴۱۴ جی و رادار آرایه فازی فعال، استفاده می کند؛ در این مدل که با نام سوپر گرین یا گرین ان جی شناخته می شود، ظرفیت سوخت داخلی هواپیما به طور قابل توجهی افزایش یافته است.

از آپشن های مدل جدید این جت، می توان به امکان شلیک به سمت اهداف پشت سر نیز اشاره کرد. ادعا شده که ساب جاس ۳۹ گرین دارای پائین ترین هزینه های عملیاتی نسبت به هر جنگنده دیگر است. در حال حاضر قیمت هر یک از این هواپیما ها در حدود ۴۰ میلیون دالر است.

تردیدی نیست که فروش اسلحه به کشورهای مانند امارات، عربستان، اوکراین، بحرین، چین، هند و اسرائیل که سوئد با آنان قراردادهای فروش اسلحه، یا همکاری های تسلیحاتی و یا همکاری های نظامی امضاء کرده است و حقوق بشر در این کشورها یا رعایت نمی شود و یا این که گرفتار درگیرهای نظامی اند مانند یمن و عربستان و...، با روح قوانین فروش اسلحه در سوئد و نیز سنت های دیرپای سیاسی این کشور در تضاد آشکار است.

در چنین شرایطی، پارلمان سوئد از انتخابات سپتامبر سال جاری، دچار بحران شده و تاکنون هیچ کدام احزاب نه به تنهایی و نه ائتلافی قادر به تشکیل دولت نشده اند.

حزب سوسیال دموکرات ۳۰ و ۹ دهم درصد؛ مودرات ۲۹ و ۹ دهم؛ محیط زیست ۷ و ۲ دهم؛ لیبرال مردم ۷ و ۱ دهم؛ مرکز ۶ و ۶ دهم؛ دموکرات های سوئد ۱۷ و ۵ دهم؛ حزب چپ ۵ و ۶ دهم؛ دموکرات مسیحی ۵ و ۶ دهم؛ احزاب دیگر ۱ و ۴ دهم رای آورده اند.

آرای بلوک بورژوائی ۴۹ و ۲ دهم؛ آرای بلوک چپ ۴۳ و ۶ دهم؛ بر اساس این آمار، هیچ یک از دو بلوک راست و چپ به اکثریت دست نیافته اند. بنابراین، در این ۱۰۰ روزی که از انتخابات می گذرد نه بلوک راست و نه بلوک چپ نوتنسته اند دولت تشکیل دهند به خصوص بلوک بندی های سابق به هم خورده است.

کرسی های بلوک بورژوائی ۱۷۳؛ کرسی های بلوک چپ ۱۵۶ و کرسی های حزب نژادپرست دموکرات های سوئد، ۲۰ است.

بدین ترتیب، بار دیگر حزب سوسیال دموکرات که نزدیک به ۸۰ سال بر صحنه سیاسی سوئد حاکمیت داشته، با این انتخابات شکستی بزرگ متحمل شد. حزب سوسیال دموکرات، در انتخابات سراسری سال ۲۰۰۶ نیز با کسب بیش از

۳۵ درصد آرا از ائتلاف راست شکست خورده بود، این بار تنها ۳۰ و ۹ دهم درصد رای آورد. این روند نشان می‌دهد که به‌معنای واقعی عمر دولت رفاه در سوئد نیز به پایان رسیده است.

اکنون با ورود حزب دمکرات‌های سوئد به پارلمان، هر دو بلوک راست و چپ پارلمان را دچار مشکل کرده است. این احتمال وجود دارد که مردم سوئد به پای انتخابات مجدد بروند.

چهارشنبه ۱۲ دسامبر ۲۰۱۸، بودجه پیشنهادی دولت ائتلافی حزب سوسیال دمکرات و حزب سبز برای سال آینده رد شد و بودجه پیشنهادی مشترک حزب مودرات و حزب دموکرات مسیحی با پشتیبانی حزب دموکرات‌های سوئد تصویب گردید.

بودجه مشترک حزب مودرات و حزب دموکرات مسیحی برای سال آینده رقیبی در برابر بودجه دولت موقت استقفا لوون بود و روز چهارشنبه در پارلمان مورد بحث و گفتگو و رای‌گیری قرار گرفت.

به‌گفته رئیس پارلمان، نتیجه رای‌گیری ۱۵۳ رای موافق پیشنهاد مودرات و دموکرات مسیحی، ۱۴۱ رای مخالف و ۴۸ رای ممتنع بود.

همزمان با این شکست، سوسیال دموکرات‌ها شکست دیگری نیز متحمل شدند. پیشنهاد رئیس پارلمان، آندریاس نورلن، که استقفا لوون، رهبر حزب سوسیال دموکرات را به‌عنوان نامزد نخست وزیری به پارلمان معرفی کرده بود، با اکثریت ۲۰۰ رای در برابر ۱۱۶ رای، رد شد.

با توجه به این‌که حزب سنتر و حزب لیبرال اعلام کرده بودند که به نخست وزیری استقفا لوون رای منفی خواهند داد، پیش‌بینی شده بود که پیشنهاد رئیس پارلمان رای کافی نخواهد آورد یعنی اکثریتی از نمایندگان به آن رای منفی خواهند داد.

به این ترتیب روند تعیین نخست وزیر ادامه خواهد یافت و چنان‌که پیشنهاد‌های رئیس پارلمان چهار بار رد شود، باید انتخابات فوق‌العاده برگزار شود.

آندرش اویگمان، رئیس گروه پارلمانی حزب سوسیال دموکرات، در پی رای‌گیری در پارلمان در اظهار نظری در مورد انتخاب نخست وزیر اعلام داشت که حزب سوسیال دموکرات هنوز هم امیدوار است که بتواند دولتی در ائتلاف با حزب محیط زیست با پشتیبانی حزب سنتر و حزب لیبرال تشکیل دهد.

همه این رویدادها نشان می‌دهند که چهار سال آینده برای کارگران، جوانان، زنان، بازنشستگان، بیماران و پناهندگان سخت‌تر از گذشته خواهد شد. ادامه سیاست‌های اقتصادی نئولیبرالیستی و بحران جدید سرمایه‌داری که هم‌اکنون در اروپا به‌ویژه در فرانسه، در جریان است تأثیر خود را بر سوئد نیز خواهد گذاشت و فشار بیشتری به نیروی کار خواهد آورد. مهاجران و به‌ویژه متقاضیان پناهندگی نیز با مشکلات و موانع زیادی مواجه خواهند شد.

دوشنبه بیست و ششم آذر [قوس] ۱۳۹۷ - هفدهم دسمبر ۲۰۱۸